

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

21.08.2017 № 16-1490

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради України
Парубію А.В.

Щодо результатів аудиту

Шановний Андрію Володимировичу!

Відповідно до Плану роботи Рахункової палати на ІІ квартал 2017 року проведено аудит ефективності адміністрування доходів від власності суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління Міністерства аграрної політики та продовольства України, за результатами якого встановлено, що **Міністерством аграрної політики та продовольства України, Державною фіiscal'noю службою України не створено ефективної системи управління об'єктами державної власності, не забезпечене належної взаємодії та, відповідно, ефективного адміністрування доходів від власності суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління Мінагрополітики.**

Мінагрополітики не створено системного механізму обліку суб'єктів господарювання, що належать до сфери його управління, і контролю за показниками їх фінансово-господарської діяльності. Переважна більшість суб'єктів господарювання, що належать до сфери управління Міністерства, на сьогодні не здійснюють господарської діяльності.

Унаслідок відсутності чіткої координації дій з Фондом державного майна України та взаємодії з Державною фіiscal'noю службою в Мінагрополітики **відсутні об'єктивні дані щодо кількості державних підприємств**, що належать до сфери його управління. Так, за даними Фонду державного майна України, до сфери управління Міністерства станом на 01.01.2014 належало **885** державних підприємств (далі – ДП), а на 01.10.2016 їх кількість зменшилася до **825**, проте підтверджені Мінагрополітики відомості охоплювали **48,0 і 43,9 відс.** відповідно цих підприємств. Кількість таких ДП станом на 01.10.2016 становила **362**, з яких 32 (8,8 відс.) на сьогодні відсутні в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань (далі – ЄДР), припинено або внесено запис до ЄДР, що свідоцтво про державну реєстрацію недійсне. Крім того, Мінагрополітики підтверджувало належність до сфери його управління 19 ДП, які згідно з Єдиним державним реєстром

підприємств та організацій України (далі – ЄДРПОУ) належать до сфери управління інших центральних органів виконавчої влади або в реєстрі не визначено органу управління. Разом з тим станом на 01.10.2016 Міністерством не підтверджено 463 ДП, що, за даними ЄДРПОУ, належать до сфери його управління.

Унаслідок неефективних управлінських рішень Мінагрополітики щодо підприємств, що належать до сфери його управління, держава втрачає не лише економічно активні підприємства – платники податків, а й доходи Державного бюджету України. Протягом 2014–2016 років кількість ДП Мінагрополітики, що сплачували до бюджету податки, збори, інші платежі, зменшилася з 200 до 157 і станом на 01.01.2017 була близько 19 відс. загальної кількості підприємств, що, за даними Фонду державного майна України, належали в цей період до сфери управління Міністерства. При цьому головними платниками були лише два підприємства: ДП об'єднання „Артемсіль” і ДП „Укрспирт”, що забезпечили сплату до бюджету, зокрема, частини чистого прибутку – 89,6 відс., податку на прибуток – 87,4 відс., податку на додану вартість – 70,5 відс., податку на доходи фізичних осіб – 68,6 відс. загальної суми надходжень від ДП Мінагрополітики.

Через недостатні організаційні заходи **Міністерством не забезпеченено ефективного виконання повноважень**, визначених Законом України від 21.09.2006 №185 „Про управління об'єктами державної власності”, у частині затвердження річних фінансових планів суб'єктів господарювання та подання ними звітів про їх виконання. Як наслідок, за даними Мінагрополітики, на 2014 рік затверджено 86,8 відс. фінансових планів суб'єктів господарювання від поданих на затвердження проектів, а на 2015 і 2016 роки – лише 51,9 і 57 відс. відповідно. Загальна кількість працюючих суб'єктів господарювання у 2014 і 2015 роках становила 180 і 142 такі суб'єкти. Однак, за даними, що надавались до Мінекономрозвитку, їхня кількість суттєво відрізнялася від цих показників: вона була меншою **на 50 і 47 суб'єктів** господарювання відповідно, а за 9 місяців 2016 року – **на 21**.

Фонд державного майна України не забезпечив належної організації роботи в частині формування та ведення обліку Єдиного реєстру об'єктів державної власності (далі – Реєстр ОДВ). Як наслідок, Мінагрополітики мало можливість уникати виконання вимог, встановлених нормативно-правовими актами щодо упорядкування обліку юридичних осіб, зокрема під час надання в електронному вигляді даних до Реєстру ОДВ не підтверджувало їх в установленому порядку, а за результатами І кварталу 2016 року такі дані Міністерством взагалі не було надано. Також Мінагрополітики протягом 2014–2016 років не подавало та не оновлювало інформації про фінансово-економічні показники господарської діяльності ДП, щодо яких підтверджувало їх належність до сфери його управління в зазначеному реєстрі.

ДФС не налагоджена ефективна взаємодія щодо обміну інформацією, що надходить від органів державної влади, з метою відображення реального стану платників податків, сприяння своєчасному виключенню з Єдиного банку даних про платників податків – юридичних осіб ДФС непрацюючих підприємств. Встановлено, що 38 ДП, які, за даними ЄДРПОУ, належать до

сфери управління Мінагрополітики, відсутні в ЄДР, але в Єдиному банку даних ДФС рахуються платниками податків за основним місцем обліку. При цьому надходження до бюджету протягом 2014–2016 років від них відсутні.

Крім того, **ДФС та її територіальними органами не забезпеченено ефективного адміністрування доходів від власності**, які сплачувалися суб'єктами господарювання Мінагрополітики, що мало негативні фінансові наслідки для державного бюджету. Так, проведеним аудитом виявлені непоодинокі факти неякісного проведення контрольно-перевірочної роботи, а також значну кількість боржників серед підприємств, що належать до сфери управління Мінагрополітики.

Заборгованість зі сплати податків і зборів до бюджету України мали **26 відс.** ДП Мінагрополітики, за 2014–2016 роки їхня загальна сума збільшилася **в 2 рази** (до 739,3 млн грн), у тому числі без сум боргу платників податків, щодо яких порушено провадження у справі про банкрутство або прийнято рішення суду про призупинення стягнення, – **в 3,8 раза** (до 376,1 млн гривень). При цьому податкова заборгованість ДП спиртової галузі без урахування сум боргу за порушеними справами про банкрутство зросла **в 5,7 раза** (до 288,3 млн грн), у тому числі ДП „Укрспирт” – з **2,4 до 130,4** млн гривень.

Слід зауважити, що через відсутність визначеного Законом України „Про управління об'єктами державної власності” верхньої величини нормативу відрахування частини прибутку, що спрямовується на виплату дивідендів господарських товариств, і частини чистого прибутку (доходу) державними підприємствами протягом 2014–2016 років такі нормативи постійно змінювалися та невчасно затверджувалися, що ускладнювало контроль у цій сфері, створювало підстави для виникнення судових спорів і не сприяло своєчасному та в повному обсязі наповненню дохідної частини державного бюджету.

Залишається невирішеним питання визначення процедур, які мають право здійснювати органи ДФС, що потребує внесення відповідних змін до Податкового кодексу України з метою належного забезпечення адміністрування неподаткових платежів, зокрема застосування штрафних фінансових санкцій і погашення платниками боргу в разі його виникнення, розстрочення та відстрочення таких платежів.

Надається в порядку інформування.

З повагою

Голова

R.M. Магута